

göra ett lätt streck på en yta. — *Ristande*, n. 4. o. *Ristning*, f. 2.

RITSARE, rittsare, m. 5. Spetsigt jernverktyg, som timmermän begagna att dermed ritsa i trä.

RITSILFVER, n. sing. Se *Musselsilfver*.

RITSKOLA, f. 1. Läroanstalt för ritning.

RITSPETS, m. 2. Fin metallspets, hvarmed linier efter lineal uppdragas på metalliska ytor.

RITSTIFT, n. 5. Stift, som begagnas vid ritning, att fasthålla blyerts, krita, kol, o. s. v.

RITUAL, --ål, m. 3. Messbok, kyrkohandbok.

RITURNELL, riturnäll, m. 3. (fr. *Ritournelle*, ital. *Ritornello*) Kort melodi för instrumentalmusik, som föregår och efterföljer ett musikstycke.

RITUS, rituss, pl. (lat.) Kyrkobruk.

RIVAL, --ål, m. 3. (lat. *Rivalis*) Medälskare; medtäflare; medsökande.

RIVALISERA, v. n. 1. Täfla.

RIVALITET, ---ét, f. 3. Medtäflan.

RIVIER, se *Revier*.

RO, f. 4. I. Se *Höst*. *Bred öfver rona*.

RO, f. sing. II. 1) *Hvila*, stillhet, lugn. Brukas både i kroppslig och andlig mening. *Lemna, vara, ligga i r. Han får aldrig vara i r. Hvarken rast eller r. Han får ingen r. all sofva. Han har ingen r. fått i natt. Bringa i ell. till r., i sömn. Komma i r., i sömn, i stillhet, i lugn. Lefva i r., i fred och lugn. Sitta i r., lefva trygg för behovet och skild ifrån lifvets besvär, mödor och bråk. Sätta sig i r., draga sig ifrån affärer, göromål, för att lefva i lugn. Sätta sig i r. på landet, bosätta sig på landet, då man drager sig ifrån affärer och göromål. — 2) *Nöje*. *Finna, ha sin r. i något. Hans enda r. är att läsa. För r. skull, för nöje skull, för tidsfördrif, för att roa, på skämt, t. ex.: Göra något för r. skull; spela för r. skull, ej för vinst; säga något för r. skull, ej på allvar, blott på narri, utan mening. För r. skull, säges äfv. ironiskt i samma mening som: för intet, förgäfvets, t. ex.: Han har arbetat för r. skull, har intet för sitt arbete.**

RO, v. n. o. a. 2. III. Sätta båt eller fartyg i rörelse framåt medelst dragning på vid sidorna fästade åror. *R. af alla krafter. R. en båt. Fartyg, som ros. R. bört. R. fast, fastna med båt eller fartyg under rodd. R. upp: (neutralt) ro uppföre, uppåt; (aktivt) uppnå genom rodd. R. på, ro fortare; ro dugtigt. (Fam.) R. hit med, bär hit, för hit, t. ex.: r. hit med bålen. R. út med, se *Punga út*.*

ROA, v. a. 1. Göra, förorsaka, skaffa, bereda nöje. *R. någon med sitt tal. R. ett sällskap med kortkonster. Finna sig r-d af någon ell. något. Jag är ej r-d i sällskaper, finner intet nöje i s. Brukas ofta absolut, t. ex.: Han förstår konsten att r. — Impersonelt säges: Det r-r mig, det r-r mig ej o. s. v., t. ex.: Det r-r mig mycket att höra honom; det r-r mig ej all gå på spektaklet. — Syn. Förlusta, Förnöja, Förströ, Muntra, Divertera. — R. sig, v. r. 1) Söka, skaffa, bereda sig, hafva nöje, förströelse, förlostelse. *Många af de rika tänka ej på annat än att r. sig. R-de ni er bra på balen? R. sig med jagt, spel, med att dansa, spela kort. — Syn. Förströ sig, Muntra sig, Förlusta sig, Divertera sig. — 2) Finna nöje, behag i, gerna sysselsätta sig med. R. sig med squaller, förtal. Han r-r sig med att stifta ond. R. sig åt ens förlägenhet, finna nöje deri. — R-nde, part. akt. Brukas stundom adjek-**

tivt, i samma mening som: Rolig. *En r. berättelse. — Roande*, n. 4.

ROB, rå'b, m. 3. (fr. *Robe*) Lång klädning för förnäma fruntimmer.

ROBBER, rå'bb'r ell. **ROBBERT**, rå'bb'rt, m. 2. (eng. *Rubber*) Vinst för utgången (i whist och träkarl).

ROBUST, -by'sst, a. 1. (lat. *Robustus*) Stark, kraftfull.

ROCELLSYRA, råcksällsy'ra, f. 1. (kem.) Eget slags syra, som förekommer i växten *Rocella tinctoria*.

ROCK, m. 2. I. 1) Klädesplagg för manspersoner, som utanpå västen betäcker kroppen, och räcker ned åtminstone öfver höften. Se f. ö. *Lif-, Vapen-, Öfver-, Natrock*, m. fl. *Icke hafva r-en på kroppen*, vara alldeles utfattig. — 2) Lång, vid eller sid ceremoni- eller embetsdrägt. — 3) Klädesplagg för fruntimmer, tätt åtsittande kring lifvet och öfver bröstet, samt nedgående ända till fötterna, och att knäppa framtill uppfifrån ända ned. — 4) Klädesplagg för barn, som går ned ett stycke på benen. — Ss. *R-ficka, -knapp, -skört, -ärm*.

ROCK, m. 2. II. Se *Spinnrock*.

ROCKA, f. 1. Fiskslägte af de Tvärmunta, med platt, bred, rutformig eller rund kropp, ögonen ofvanpå hufvudet, med ett hål bakom hvardera. *Raja*. Se f. ö. *Darrocka, Klo-, Slät-, Spjutrocka*. [Räcka.]

ROCKENBOLL, m. sing. (fr. *Rocambole*) Ett slags lök med små groddlökar ibland de purpuröda blommorna. *Allium Scorodoprasum*. [Räckenbäll.]

ROCKERA, v. a. 1. (fr. *Roquer*, af *Roc*, torn) Så kallas i schackspelet, då man flyttar kungen två steg till höger eller venster, och derjemte flyttar tornet ifrån hörnrutan till andra sidan om kungen.

ROCKHJUL, n. 5. Hjulet på en spinnrock.

ROCKHUFVUD, n. 4. pl. — *en*. En liten rundsvarfvad stång, som är fästad upptill på en spinnrock, och hvaromkring det silke, lin o. s. v. är viradt, hvaraf tråden skall spinnas.

ROCKSNÖRE, n. 4. Snöre, som löper kringom hjulet på en spinnrock, och hvarmedelst rullen kringdrifves.

ROCKTEN, m. 2. Tenen på en spinnrock, hvarpå rullen sitter.

ROCOCO, råkäkä', (fr.) Smycken, möbler eller ornamenten från Ludvig XIV:s tid, hvilka åter kommit i modet.

RODD, m. 3. 1) Se *Roende*. *Fortscaffa sig genom r.* — 2) Hvarje särskilt skede som ros. *Fara tre mil i en r.*

RODDARBÅT, m. 2. Båt, hvari personer emot viss afgift öfverföras ifrån ett ställe till ett annat.

RODDARBÄNK, m. 2. Bänk på ett fartyg, der roddare sitta. *Ell fartyg med tre r-ar.*

RODDARE, m. 3. 1) En, som ror. — 2) En, hvars ständiga sysselsättning är att ro, t. ex. på galerer. — 3) Karl, som förer en roddarbåt.

RODDARFARTYG, n. 5. Fartyg, som fortskaffas medelst rodd.

RODDBÅT, m. 2. Båt, som fortskaffas medelst åror.

RODDERSKA, f. 1. 1) Qvinna, som ror. — 2) Qvinna, som ror på en roddarbåt. [Roderska.]

RODDFLOTTA, f. 1. Flotta af roddarfartyg.

RODDSUMP, m. 2. Se *Båtsump*.

RODDPORT, m. 2. *R-ar* kallas de små öppningar emellan kanonportarna på korvetter och